

Ellenőrzés száma: He-2/2019.

JELENTÉS

HERCEGHALOM KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT SZOCIÁLIS RÁSZORULTSÁGTÓL FÜGGŐ PÉNZBELI ELLÁTÁSOK KIFIZETÉSÉNEK VIZSGÁLATA

Ellenőrzés tárgya: a szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások megállapításának, az elszámolás folyamatának, valamint kiutalásának vizsgálata a Polgármesteri Hivatalban.

Ellenőrzés típusa: Szabályszerűségi ellenőrzés.

Ellenőrzés célja: A cél annak megállapítása, hogy a rászorultságtól függő pénzbeli ellátások szabályozása megfelelően került-e kialakításra, a pénzbeli ellátásokat ténylegesen a rászorulóknak kapták-e meg, valamint az elszámolás megfelelően történt-e.

Ellenőrzés módja: Az önkormányzat szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátásokkal kapcsolatos belső szabályainak vizsgálata. Ezt követően a 2018. évben kiutalt pénzbeli ellátások összegének, a rászorultság megítélésének és az elszámolás folyamatának vizsgálata.

Ellenőrzés időszaka: 2018. év

Jogszabályi felhatalmazás: A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, a helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, valamint az államháztartásról szóló törvény végrehajtásával kapcsolatos 368/2011. (XII.31.) Korm.rendelet (Ávr).

Ellenőrzést végezte: Bartha Gyula belső ellenőr

Információt adott: dr. Kovács Judit jegyző

Ellenőrzés időpontja: 2019. november 08. – november 25.

Általános alapvetések

Az ellenőrzést a helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásával kapcsolatos 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (Ávr.), a helyi önkormányzatok támogatásai fejezetből származó források igénybevétele, felhasználása és elszámolása szabályszerűségének kincstári felülvizsgálatáról szóló 8/2014. (II. 17.) NGM rendelet előírásainak megfelelően, az értékelt időszakban történt jogszabályváltozások áttekintésével végeztük. Az ellenőrzés módszereinek alkalmazásánál figyelembe vettük a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 370/2011 (XII. 31.) Korm. rendeletet, valamint az Önkormányzat gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzatainak előírásait és aktuális rendeleteit.

1. ÁLTALÁNOS MEGÁLLAPÍTÁSOK

Herceghalom Község Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2018. (IV. 01.) számú önkormányzati rendelete szól a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások szabályairól. A rendelet 2018. április 01-én kihirdetésre került és 2018. május 01. napján lépett hatályba.

A Polgármesteri Hivatal dolgozói az ellenőrzés során mindent megtettek, hogy a belső ellenőrzési munkát sikeresen el lehessen végezni. Segítségük nélkül lényegesen hosszabb időt vett volna igénybe a helyszíni vizsgálat.

2. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

2.1. Kockázatelemzés

A belső ellenőrzés az Önkormányzat hosszú távú ellenőrzési stratégiája, az éves belső ellenőrzési tervben azonosított kockázati tényezők, a vonatkozó hatályos jogszabályok, a Pénzügyminisztérium és az Állami Számvevőszék módszertani ajánlásai, valamint az érvényes belső szabályzatok alapján értékelte az ellenőrzésre kerülő intézmény és azok tevékenységeinek kockázatait.

Tapasztalataink szerint a vizsgált intézmény rendelkezik érvényes Szervezeti és Működési Szabályzattal, az intézmény alapító okiratát időben és megfelelő tartalommal elkészítették és aktualizálták. Rendelkeznek továbbá a jogszabályoknak megfelelő szabályzatokkal.

Az intézmény vezetője (a jegyző) több éve dolgozik ebben a feladatkörben, megfelelő végzettséggel és tapasztalattal. Az intézményben jellemző a stabil személyi állomány. Emiatt **az eredendő kockázatot alacsonyra értékeljük.**

A kockázat esetleges bekövetkezése miatt valószínűsíthető kár értéket **az ÁSZ módszertan szerint alacsony mértékűre értékeljük**, mivel az előírások betartása a normatív bevételek és felhasználások terén egy kényszerű egyensúlyt követel meg. A költségvetés elfogadása és végrehajtása során a külső és belső jogszabályi környezet nem teszi lehetővé a településnek jelentős kár okozását.

Előzőek alapján az **Önkormányzat kockázatainak összesített mértékét** – azt is figyelembe véve, hogy a szervezeti-személyi kérdések remélhetően hosszabb távra megoldottnak tekinthetők - alacsonynak minősítjük.

2.2. A szabályzat vizsgálata

Az Önkormányzat 2018. március 13-i dátummal adta ki a település „a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról” szóló szabályzatát (továbbiakban: szabályzat), melyet még nem vizsgáltak felül. A szabályzat egyes törvényi hivatkozásai már hatályukat veszítették, így célszerű a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő felülvizsgálatot elvégezni.

2.3. A pénzbeli és természetbeni ellátások kifizetésének vizsgálata

Ellenőrzésem során az Önkormányzatnál történt pénzbeli és természetbeni ellátások kifizetésével kapcsolatosan reprezentatív mintát alkotva átláttam a folyamatot.

A kérelmezők által benyújtott kérelmet a Humán és Környezetvédelmi Bizottság a soron következő ülésén bírálja el. A 6 tagú bizottságból legalább 4 tag jelenléte szükséges a döntéshozatalhoz. A kérelmeket zárt ülésen vitatják meg, s a döntéseket aláírásukkal igazolják. A döntéseket követő napon az egyedi határozatokat elkészítik és aláírást követően a kérelmezők felé továbbítják.

2.3.1. Települési támogatások

A szabályzat 7. § (1) bekezdése alapján az Önkormányzat a települési támogatás keretében az alábbi rendszeres települési támogatásokat biztosítja:

- lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez
- 18. életévet betöltött, tartósan beteg hozzátartozójának ápolását, gondozását végző személy részére
- a gyógyszerkiadások viseléséhez
- a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

Rendkívüli települési támogatás igényelhető a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére:

- tartós betegség, baleset, orvosi kezelés vagy munkanélküliség miatt jelentős jövedelem kiesés keletkezik
- gyermek létfenntartása veszélyben van
- nyugdíjkifizetése valamilyen ok miatt késik

- létfenntartása, megélhetése valamilyen előre nem látható esemény, elemi kár miatt veszélyeztetve van, jövedelem-kiesése, váratlan többletkiadása keletkezik
- egyedül élő nő vagy öregségi, rokkantsági vagy egyéb nyugdíjban részesül és a jövedelme nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át
- bűncselekmény sértettjeként anyagi segítségre szorul.

Az egyes támogatásfajtákat átvizsgálva megállapítható, hogy a támogatásokat a legtöbb esetben a kérelmezők a szabályzat 1. sz. függelékében található rendkívüli élethelyzet át-hidalására vonatkozó kérelem kitöltésével nyújtottak be. Ez alól kivétel a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtandó települési támogatásokhoz kapcsolódó kérelmek, amelyeket pedig a szabályzat 2. számú függelékében foglalt nyomtatvány alapján nyújtották be. A gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtandó települési támogatási kérelmet a 4. számú függelékben szereplő nyomtatványon adták be. A kérelmekhez minden esetben megfelelően becsatolták az alátámasztó dokumentumokat. A kérelmezők többnyire megfeleltek a szabályzatban előírt jövedelmi korlátoknak és egyéb előírásoknak. A kérelmeket a szabályzatnak megfelelően a Humán és Környezetvédelmi Bizottság határozata alapján fizették ki. Ez a gyakorlat megfelel a szabályzatban előírtaknak.

2.3.2. Támogatások vizsgálatának eredménye

A fenti támogatási formák közül a **rendkívüli települési támogatások** közül szűrőpróbaszerűen választottam ki 2 darab kérelmet, amely a **temetési költségek** támogatására irányult. Mindkét esetben az elhunyt temetési költsége olyan terhet rótt a hozzátartozókra, amely rendkívüli élethelyzetet eredményezett. Egyik esetben a kérelmező családjában az egy főre jutó jövedelem meghaladta az 1/2015. (II.28) önkormányzati rendelet 6. §-ban meghatározott értékhatárt, azonban így is a család létfenntartását közvetlenül veszélyeztette. A másik esetben a kérelmező családjában a fent hivatkozott jogszabályban foglalt 1 főre jutó jövedelmi értékhatárt nem haladta meg, így a kérelmező a támogatásra jogosulttá vált. A kérelem mellé az összes dokumentációt mindkét esetben csatolták, és az előadói ívek tartalmazzák a támogatás jóváhagyását engedélyező személyek aláírását is.

Szintén rendkívüli támogatásnak minősül a **tűzifa vásárlásához** nyújtott támogatás. Ezek közül 3 kérelmet vizsgáltam meg. Mindhárom esetben a kérelmezők jövedelme nem érte el a jogszabályban rögzített 1 főre jutó jövedelmi szintet, ezért jogosulttá váltak a támogatásra. A határozatban foglaltak szerint a vásárlásra fordított összeget számlával igazolták. A kiemelt előadói ívek közül 2 esetében közös háztartásban, élettársi viszonyban élő személyeknek folyósítottak tűzifa vásárlási támogatást két különböző időszakban. Az egyiket a 2017/2018 telére, a másikat 2018/2019 telére igényelték külön-külön. Ezzel a szabályzat 7. § (6) bekezdése nem sérült, mert a közös háztartásban élő személyek által igényelt tűzifa vásárlására vonatkozó kérelem más időszakra vonatkozik, amelyet a szabályzat nem korlátoz. A korlátozás arra vonatkozik, hogy nem részesülhetnek külön-külön ugyanazon jogcímen rendkívüli és rendszeres települési támogatásban a közös háztartásban élő személyek.

Megvizsgáltam továbbá egy olyan kérelmet is, amely szerint a kérelmező olyan **krízishelyzetbe került**, amely alapján rendkívüli támogatásban részesítette a Bizottság. A támogatás 5,5 hónapon keresztül 100 %-os mértékű étkezési támogatás, amelyet az Önkormányzat Pénzügyi Osztálya rendez pénzügyileg a Bereax Bt. által kiállított étkezési számla alapján.

A *rendszeres települési támogatások* között megvizsgáltam szintén szűrőpróbaszerűen a *lakásfenntartási támogatás* iránt benyújtott kérelmek közül 3 darabot. Az egyik esetben a kérelmező egy főre jutó jövedelme meghaladta a szabályzatban rögzített jövedelmi szintet, ezért a Bizottság a kérelmet elutasította. A másik két esetben a Bizottság a kérelemnek helyt adott és 1 éven keresztül a szabályzatban foglalt lakásfenntartási támogatásban részesítette a kérelmezőket.

A rendszeres települési támogatások közül a *gyógyszertámogatásra* benyújtott 4. számú függelék szerinti kérelmek közül 1 db-ot vizsgáltam, amelyet a Bizottság kedvezően bírált el. A kérelmező havi jövedelmét igazolta és csatolta a házi orvosi igazolást is, amely alapján megállapítható, hogy a támogatás feltételei a szabályzatban foglaltaknak megfelel. Így a rendszeres támogatás összege 1 éven keresztül havi 8.000,- Ft, amely a szabályzat 12. § (3) bekezdésben foglalt legmagasabb összeg.

3. ÖSSZEFOGLALÁS

Herceghalom Község Önkormányzata rendelkezik a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló szabályzattal. A szabályzat egyes törvényi hivatkozásai már hatályukat veszítették, ezért javasolt a szabályzat felülvizsgálatát elvégezni.

A vizsgált reprezentatív minta alapján elmondható, hogy az Önkormányzat területén a pénzbeli és természetbeni juttatásokat ténylegesen a rászorulóknak kapták, a támogatások igénylése és alátámasztása a szabályzatban foglaltaknak megfelelően történt, illetve a támogatás odaítélése mindig a megfelelő hatáskörrel rendelkező bizottság határozatával valósult meg.

Budapest, 2019. november 25.

Bartha Gyula

belső ellenőr

1. sz. melléklet a He-2/2019. sz. Belső ellenőrzési jelentéshez

TELJESSÉGI NYILATKOZAT

Alulírott DE KOURÁGS JUDIT FEJYRŐ (név, beosztás), büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a belső ellenőr részére átadott dokumentumok, legjobb tudásom szerint, mindazon dokumentumok, nyomtatványok, adatok, információk, melyek szükségesek az adott állapot felméréséhez. Kijelentem továbbá, hogy ezek a dokumentumok, adatok és információk megbízható, teljes körű információt tartalmaznak.

Herceghalom, 2019. november 28.,

az ellenőrzött szervezet vezetője

2. sz. melléklet a He-2/2019. sz. Belső ellenőrzési jelentéshez

ZÁRADÉK

Az ellenőrzési jelentés tartalmát megismertem, egy példányát átvettem. A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet értelmében nyilatkozom, hogy

- észrevételt kívánok tenni, és azt a jelentés kézhezvételétől számított 15 munkanapon belül megküldöm a belső ellenőr részére *; (a határidő elmulasztása egyetértést jelent)
- észrevételt nem kívánok tenni*.

Herceghalom, 2019. november 28.,

az ellenőrzött szervezet vezetője

*a megfelelő szöveget alá kell húzni

** nyilatkoznia kell az ellenőrzött terület, illetve szervezeti egység vezetőjének, illetve annak, akire vonatkozóan a jelentés megállapítást vagy javaslatot tartalmaz,

